

Тернопільський осередок
Наукового товариства ім. Шевченка
Богословська комісія

ЗБІРНИК ПРАЦЬ

Том 14

*Українська Греко-Католицька Церква:
виміри богослов'я, історії та культури*

Тернопіль
Джура
2026

*Присвячується
160-річчю від дня народження
Митрополита Андрея Шептицького*

**Ternopil branch
of the Shevchenko Scientific Society
Theological Commission**

**Тернопільський осередок
Наукового товариства ім. Шевченка
Богословська комісія**

SCIENTIFIC COLLECTION

Volume 14

***Ukrainian Greek Catholic Church:
Dimensions of Theology, History and Culture***

Ternopil
Dzhura
2026

ЗБІРНИК ПРАЦЬ

Том 14

***Українська Греко-Католицька Церква:
виміри богослов'я, історії та культури***

Тернопіль
Джура
2026

УДК 271.4(477)(06)

З 41

Відповідальний редактор серії — Заслужений діяч науки і техніки України, академік Національної академії медичних наук України, дійсний член НТШ, доктор медичних наук, професор **Михайло Андрейчин**

Редактор тому — член НТШ, голова Богословської комісії, доктор богослов'я, о. **Іван Говера**

Редакційна колегія:

о. **Іван Говера**, **Михайло Андрейчин**, **Елла Бистрицька**, о. **Ігор Драпак**, о. **Олег Хортник**, **Богдан Новосядлий**, **Ірина Рудник**

Рецензенти:

Заслужений діяч науки і техніки України, дійсний член НТШ, доктор економічних наук, професор **Богдан Андрушків**; доктор східних церковних наук, викладач Вищої духовної семінарії імені Патріарха Йосифа Сліпого, синкел Тернопільсько-Зборівської архієпархії УГКЦ, о. **Віталій Козак**

З 41

ЗБІРНИК ПРАЦЬ. Том 14 : Українська Греко-Католицька Церква: виміри богослов'я, історії та культури / Тернопільський осередок Наукового товариства ім. Шевченка / відп. ред. М. Андрейчин, ред. тому о. І. Говера. Тернопіль: Джура, 2026. 532 с.

Збірник приурочено на вшанування 160-ї річниці від дня народження Митрополита Андрея Шептицького. Наукові праці-дослідження поділено на тематичні розділи, які розкривають діяльність Української Греко-Католицької Церкви у різні періоди, зокрема під керівництвом Митрополита Андрея, у часи переслідувань, а також у період виходу з підпілля та подальшого розвитку.

Для висвітлення й дослідження цих тем запрошено науковців, котрі здобули наукові ступені як в Україні, так і за кордоном.

Видання адресовано науковцям, богословам, працівникам освіти й культури, студентській молоді, а також усім, хто зацікавлений історією та життям Церкви.

Рекомендовано до друку Вченою радою Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (протокол № 12 від 24.02.2026)

© Тернопільський осередок Наукового товариства ім. Шевченка, 2026
© Видавництво «Джура», оригінал-макет, 2026

ISBN 978-966-185-226-5

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА (Михайло Андрейчин)	11
АНДРЕЙ ШЕПТИЦЬКИЙ ТА ЙОГО ДОБА	14
Теодор (Тарас) Мартинюк Митрополит Андрей Шептицький та справа затвердження Унівського типікону в Апостольській Столиці (1920–1928)	14
Мартин Хомів Проблема встановлення дати інтронізації кир Андрея Шептицького, єпископа Станиславівського	34
Martin Chomiw The Strategies of Andrey Sheptytsky, Bishop of Stanyslaviv, According to His First Pastoral Letter to the Clergy (1899)	47
Іван Кліщ, Галина Кліщ Внесок Андрея Шептицького у розвиток системи охорони здоров'я в Україні	67
Ігор Драпак Роль Митрополита Андрея Шептицького у становленні та розвитку християнських молодіжних організацій в УГКЦ	81
Юстин (Юрій) Бойко Листування отця Климентія Шептицького з отцем Андрієм Білецьким, офіціалом Капітули та генеральним вікарієм Львівської Архієпархії (1914–1917)	93
ІСТОРИЯ ЦЕРКВИ	117
Михайл (Василь) Пастух Самобутність Київської Церкви: Досвід зародження і відродження в наш час	117
Василь Макоїд Отець Келестин Скоморовський: життя та літературна діяльність діяча Галицького Відродження ХІХ століття	149

Іван Говера

Богословський та інтелектуальний рівень духовенства
в період підпілля УГКЦ..... 158

Марія Горяча

Йосиф Сліпий і Альфонсас Сваринкас —
приклад духовної дружби та християнського свідчення
в умовах тоталітарного переслідування..... 173

Орест Глубіш

Коли нам забороняли молитися 189

Наталія Григорук

Огляд праць М. Чубатого з історії української церкви,
опублікованих у США у 1939–1975 рр. 195

Прокопій (Юрій) Лотоцький

Історичний погляд на виховання священників
у Василянському Чині в добі Просвітництва (XVII–XIX ст.) 205

Дарія (Світлана) Турків

Сестри-василіанки: шлях до централізації 220

Ілля Герасимюк

Свята гора Афон — містична земля православ'я 239

ЦЕРКВА ТА СУСПІЛЬСТВО..... 246**Елла Бистрицька, Леся Костюк, Степан Прийдун**

Правові засади душпастирської опіки релігійних організацій
у сфері охорони здоров'я 246

Оксана Валіон

Публічний вимір релігії в умовах сьогодення..... 260

Зоряна Лановик, Мар'яна Лановик

Проблема зіткнення національних світоглядів
у процесі інтерпретації Біблійних текстів 273

Юстиніан (Олег) Городечний

Що Бог говорить нам через Стигми святого Франциска? 288

Іван Басюк

Привілей серця у філософській антропології Памфіла Юркевича 300

Богдан Завідняк

Теодицея або містика Хреста Едити Штайн
(Св. Терези Бенедикти від Хреста)..... 315

Надія Волік

Церква в епоху цифрових технологій: досвід УГКЦ 338

Ігор Василюшин

Актуальність відновлення читань зі Старого Завіту
на Божественній Літургії..... 348

Олег Хортник

Крилос в сучасній правовій інтерпретації
та еклезіологічній практиці 359

САКРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО..... 373**Михайло Андрейчин**

Святий Рох і пам'ять про нього на Тернопільщині 373

Михайл Шевченків

Бог у поезії Тараса Шевченка..... 391

Наталія Ганусевич

Атрибуція частини сакральної колекції скульптур XVIII ст.
в рамках проекту з диджиталізації 429

Руслан Корняк

Храм Воздвиження Чесного Хреста в Копичинцях —
як взірць реставрованої архітектурної пам'ятки
національного значення 1630 р. 438

Богдан Гринюка, Марта Гринюка

Найдавніші архітектурні та історико-культурні пам'ятки
села Крогулець 459

Світлана Гуральна

Богослужбовий спів УГКЦ впродовж XIX та на початку XX століть..... 474

Олег Смоляк, Лілія Проців

Церковні коляди у духовно-музичній спадщині
українських священників..... 486

Галина Яценко

Музична стилістика західноукраїнських паралітургійних пісень,
присвячених святому Димитрію, Архистратигу Михаїлу
та Миколаю Чудотворцю..... 505

Наталія Чеканова

Унікальні листівки на березовій корі
в колекції Тернопільського обласного краєзнавчого музею..... 518

АВТОРИ 527

Nadiia Volik	
The church in the era of digital technologies: the experience of the UGCC	338
Ihor Vasylyshyn	
The relevance of the Old Testament readings in the Divine Liturgy.....	348
Oleh Khortyk	
Krylos in contemporary legal interpretation and ecclesiological practice	359
SACRED ART	373
Mykhaylo Andreychyn	
Saint Roch and the memory of him in the Ternopil region	373
Mykhail Shevchenkiv	
God in the poetry of Taras Shevchenko	391
Natalia Hanusevych	
Attribution of a part of the sacred collection of sculptures of the 18th century within the digitalization project	429
Ruslan Kornyat	
The church of the Exaltation of the Holy Cross in Kopychyntsi as an example of a restored architectural monument of national importance from 1630	438
Bohdan Hryniuka, Marta Hryniuka	
The oldest architectural and historical-cultural monuments of the village of Krogulets	459
Svitlana Huralna	
Liturgical chant of the Ukrainian Greek Catholic Church throughout the 19th and early 20th centuries.....	474
Oleh Smoliak, Liliia Protsiv	
Church carols in the spiritual and musical heritage of ukrainian priests.....	486
Halyna Yatsenko	
Musical stylistics of western Ukrainian paraliturgical songs dedicated to Saint Demetrius, the Archangel Michael, and Saint Nicholas the Wonderworker	505
Nataliia Chekanova	
Unique postcards on birch bark in the collection of the Ternopil Oblast Museum	518
AUTHORS	527

ПЕРЕДМОВА

Чотирнадцятий том праць Тернопільського обласного осередку Наукового товариства імені Шевченка (ТОО НТШ) підготовлений його богословською комісією, яка була створена у березні 2024 року за підтримки і благословення митрополита Тернопільсько-Зборівської архієпархії Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ), доктора канонічного права, викладача Папського Східного інституту (Рим) Теодора Мартинюка. Першим головою цієї комісії було обрано доктора літургійних наук отця Івана Говеру, секретарем — доктора богослов'я отця Ігоря Драпака, які успішно виконують покладені на них статутні обов'язки.

Варто зауважити, що богословської комісії в НТШ у минулому не було, попри те, що товариство існує понад 150 років і його почесним членом був предстоятель УГКЦ Митрополит Андрей Шептицький та дійсним членом — Верховний Архієпископ митрополит Йосиф Сліпий. Однією з вагомих передумов створення богословської комісії при ТОО НТШ послужило сформування серед греко-католицьких священників на Тернопільщині за роки незалежності держави групи талановитих богословів із науковими ступенями.

Книга складена з 4-х розділів. У першому наведено результати дослідження маловідомих сторінок життя і діяльності Митрополита А. Шептицького. Детально описано працю галицького Митрополита над Унівським типіконом, аргументи для встановлення точної дати інтронізації його на Станіславівську катедру та викладено програму діяльності на цій посаді. Оцінено внесок А. Шептицького у розвиток системи охорони здоров'я в Україні. Вперше докладно проаналізовано листування його брата отця Климентія Шептицького з отцем Андрієм Білецьким у 1915–1917 роках.

Надія Волік
м. Тернопіль

ЦЕРКВА В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ: ДОСВІД УГКЦ

Анотація. У статті розглянуто роль цифрових технологій у діяльності Української Греко-Католицької Церкви та їх вплив на релігійну комунікацію. Проаналізовано офіційні документи Римо-Католицької Церкви, які визначають принципи використання медіа в евангелізаційній діяльності. Доведено, що УГКЦ активно використовує цифрові технології, зокрема соціальні мережі, онлайн-трансляції богослужінь, блоги священнослужителів, тематичні медіаплатформи та радіо- і телепроєкти. Окреслено вплив цифрової комунікації на формування релігійної ідентичності, а також позитивні та негативні аспекти взаємодії Церкви з вірянами через інтернет.

Ключові слова: енцикліки пап, УГКЦ, цифрові технології, інтернет, медіа.

Постановка проблеми. Цифрова епоха відкрила перед релігійними організаціями додаткові можливості для взаємодії з вірянами. Однак цей процес супроводжується низкою викликів, які постали перед українськими церквами, зокрема Українською Греко-Католицькою Церквою (далі — УГКЦ). Передусім, це питання збереження духовної автентичності в умовах цифрової глобалізації, коли комерційні та світські медіа-ресурси домінують у комунікаційному просторі. Однією з ключових проблем є формування якісного контенту, що відповідатиме християнським цінностям, водночас залишаючись привабливим для сучасної аудиторії. Також актуальним є питання достовірності інформації, адже в умовах цифрового середовища поши-

рюється чимало фейкових новин і маніпуляцій, що можуть спотворювати церковну доктрину. Крім цього, використання інтернету та соціальних мереж змінює традиційні форми релігійної взаємодії, що може призвести до ослаблення особистого духовного розвитку. Важливим завданням є пошук ефективних механізмів цифрової евангелізації, що не лише забезпечить доступність релігійного контенту, а й сприятиме глибшому залученню вірян до духовного життя.

Метою статті є аналіз використання цифрових технологій у діяльності УГКЦ та окреслення перспектив розвитку релігійної комунікації в цифровому просторі.

Результати дослідження. Сучасні цифрові технології докорінно змінили всі аспекти життя, включаючи релігійну сферу. Згідно зі статистичними даними, станом на 2020 р. понад 4,57 мільярда людей у світі мали доступ до інтернету, що становить 59% світового населення. Згідно з даними ООН у 2024 р., зараз на Землі проживає 8,10 мільярда людей, з яких 5,44 мільярда підключені до інтернету, тобто 2/3 людей планети онлайн [1]. Популярні соціальні мережі, такі як Facebook, Instagram, Twitter і YouTube, об'єднали мільярди користувачів, що відкрило можливості для комунікації та поширення релігійного контенту. Інтернет-простір створив нову форму людської взаємодії, що виходить за межі фізичних контактів. Концепція цифрової присутності, яка передбачає інтеграцію віртуального простору в повсякденне життя, стала невід'ємною частиною сучасного суспільства. Інтернет і соціальні мережі стали не лише засобами комунікації, а й платформами для духовного зростання, катехизації та евангелізації.

Католицька Церква ще у ХХ ст. усвідомила важливість медіа як засобу евангелізації. Першим офіційним документом у цій сфері була енцикліка «Vigilanti Cura» (1936 р.) папи Пія XI, де розглядалися можливості та загрози кінематографу [2]. Вже тоді Церква намагалася формувати християнську медійну етику. Наступні документи, такі як «Miranda Prorsus» (1957 р.) папи Пія XII, розширили цю тему, охопивши радіо та телебачення [3]. Декрет «Inter Mirifica» (1963 р.) Другого Ватиканського Собору став першим документом, який офіційно закріпив термін «соціальна комунікація», визнавши важливість новітніх медіа для поширення християнського віровчен-

ня [4]. Фундаментальним документом Католицької Церкви у сфері соціальної комунікації стала душпастирська інструкція «Communio et Progressio», ухвалена Папою Павлом VI у 1971 р. [5]. В інструкції визначено комунікацію як засіб не лише інформаційного обміну, а й духовного впливу. У документі Христос поданий як ідеальний комунікатор, який адаптував свою мову до реалій часу. Також підкреслено, що засоби масової інформації мають як позитивний, так і потенційно негативний вплив, а їх використання має базуватися на відповідальності й моральних принципах. Попри те, що документ був створений понад 50 років тому, він залишається актуальним сьогодні.

Поява комп'ютерних технологій і інтернету стала новим викликом для РКЦ, вимагаючи адаптації до цифрової доби. У травні 1990 р. папа Іван Павло II у зверненні «Християнське послання в комп'ютерній культурі» вперше використав поняття «комп'ютерна комунікація» [6]. Папа визнав побоювання духовенства щодо впливу технологій, але наголосив, що молоде покоління, яке виросло в цифровому середовищі, здатне використати інновації для поширення віри. Він закликав Церкву не лише адаптуватися, а й активно інтегрувати цифрові ресурси в церковно-релігійне життя.

У 2000 р. Папська Рада у справах соціальної комунікації видала документ «Етика в комунікації», що окреслив позицію Церкви щодо моральних аспектів цифрових технологій [7]. Інтернет розглядався як потужний, але неоднозначний інструмент, що несе як загрозу втрати інформаційної автентичності, так і можливості для евангелізації. Церква закликала до відповідального використання цифрових засобів, орієнтованого на християнські цінності та суспільне благо.

Папа Іван Павло II у посланні «Інтернет — новий форум для проголошення Євангелія» порівняв інтернет із давньоримською агорою — місцем, де переплітаються політика, релігія та громадське життя [8]. Він наголосив, що віртуальний простір став новою реальністю, здатною впливати на всі аспекти людського буття, включно з духовністю. Попри можливості, папа застеріг від ризику втрати зв'язку з трансцендентним через надмірну залученість у цифровий світ. Папа наголосив, що соціальні мережі мають доповнювати, а не замінювати реальні взаємовідносини. Він застерігав від цифрової ізоляції, яка може підмінити живий діалог та особисті контакти. Водночас він закликав священнослужителів активно освоювати цифровий простір,

проповідуючи істину через сучасні технології. На його думку, евангелізація в цифрову епоху має підкреслювати, що Бог є близьким до кожної людини, а інтернет може стати дієвим інструментом поширення християнських цінностей.

Папа Франциск також приділив увагу впливу цифрових технологій на суспільство. У своєму зверненні «Комунікація і милосердя: плідна зустріч» на 50-й Всесвітній день соціальних комунікацій папа зацентрував увагу на етиці мовлення в цифрових мережах, закликаючи до правдивого та відкритого спілкування, боротьби з дискримінацією та моральним насильством в інтернет-просторі [9]. Папа підкреслив, що Церква не повинна уникати участі у використанні сучасних комунікаційних засобів, оскільки вони можуть стати потужним інструментом для просвітницької діяльності. Комунікація має бути спрямована на створення довіри та розуміння, а не на конфронтацію.

РКЦ послідовно адаптує своє вчення до викликів цифрової епохи. УГКЦ, орієнтуючись на ці документи, також активно впроваджує цифрові засоби комунікації для поширення християнських цінностей.

УГКЦ розпочала активне впровадження цифрових технологій ще наприкінці ХХ ст. Спочатку це були друковані видання в електронному форматі, потім з'явилися релігійні телепрограми та радіомовлення. У подальшому УГКЦ розширила свою присутність в інтернеті через створення офіційних сайтів парафій, медіаресурсів і активне використання соціальних мереж.

З початку 2000-х рр., коли доступ до інтернету в Україні став масовим, УГКЦ розширила традиційні засоби комунікації, запровадивши мережеві платформи. У 2004 р. було створено офіційний вебсайт УГКЦ, який став ключовим джерелом інформації про діяльність Церкви [10].

Потреба у вдосконаленні онлайн-присутності обговорювалася на засіданні Синоду єпископів у 2010 р., що сприяло запровадженню стратегії цифрової комунікації. У 2013 р. ухвалено рішення про розширення інтернет-ресурсів Церкви шляхом створення комплексного медіапорталу, який включає офіційний сайт УГКЦ [10], Медіаресурс УГКЦ [11], Інформаційний ресурс УГКЦ [12] для поширення новин і аналітичних матеріалів. З метою підвищення доступності до офіційних церковних документів у 2019 р. було запущено вебсайт, який міс-

тять нормативні акти, звернення та інші важливі матеріали Церкви (Офіційних документів УГКЦ [13]).

Поряд із цифровими ресурсами продовжували функціонувати друковані видання, які були переведені в електронні версії. Зокрема, заснований ще у 1897 р. друкований журнал «Місіонар» монахів Василіянського Чину (ЧСВВ) з 2012 р. став доступним у цифровій версії. Створення офіційного вебсайту Українського католицького часопису «Місіонар» надав вірянам можливість швидкого доступу до нових публікацій, а також архівних випусків [14].

У 2010 р. Патріаршою комісією у справах молоді УГКЦ було створено інтернет-видання «ДивенСвіт», що став молодіжним християнським майданчиком, який активно функціонує в онлайн-просторі [15]. За даними, опублікованими на сайті у липні 2021 р., ресурс відвідали близько 1,7 мільйона унікальних користувачів. Станом на 2024 р. «ДивенСвіт» повідомляє про подальше зростання аудиторії: за останній рік сайт відвідали близько 2 мільйонів унікальних користувачів. Сторінка у Facebook має 62 154 підписників, а в Instagram — 8962 підписників. Сайт пропонує різноманітні рубрики, такі як «Актуально», «Статті», «Блоги», «Медіа», «Софт» та «Події», що охоплюють широкий спектр тем, від духовних роздумів до оглядів сучасних подій [15].

Окрім інтернет-видань, УГКЦ активно розвиває власні цифрові медіа. У 2015 р. радіо «Воскресіння», що було одним із найвідоміших церковних мовників, перейшло у формат цілодобового онлайн-радіо «Воскресіння. Живе радіо» [16]. Цей перехід дозволив розширити аудиторію та забезпечити безперервний доступ до духовного контенту. Станом на 2024 р., «Воскресіння. Живе радіо» має понад 15 тис. підписників на своїй сторінці у Facebook та близько 5 тис. підписників у Instagram. Щоденна аудиторія радіо налічує приблизно 10 тис. слухачів, що свідчить про його популярність серед вірян.

Не менш важливим кроком стало створення у 2013 р. «Живого ТБ» — суспільно-релігійний проект, спрямований на поширення духовних цінностей через сучасні медіа. «Живе ТБ» активно представлено у соціальних мережах та на платформі YouTube, що забезпечує доступність відеоконтенту для широкої аудиторії. Станом на 2024 р., YouTube-канал «Живе ТБ» має понад 100 тис. підписників, а окремі

відео набирають до 500 тис. переглядів. У Facebook сторінка «Живе ТБ» налічує понад 50 тис. підписників [17].

У сучасному цифровому середовищі особисті блоги, YouTube-канали та сторінки духовенства УГКЦ у соціальних мережах, таких як Facebook, Instagram та Twitter, відіграють важливу роль у комунікації з вірянами. З кожним днем присутність духовенства УГКЦ у цих платформах зростає, що ускладнює підрахунок кількості персональних та публічних сторінок, а також сайтів, які вони ведуть. Так, глава УГКЦ, Блаженніший Святослав Шевчук, має офіційні сторінки у Facebook та Instagram. Станом на вересень 2020 р., його Instagram-акаунт, налічував понад 28 тис. підписників, а у 2024 р. — понад 41 тис. Усі його звернення, заяви, інтерв'ю та коментарі публікуються на офіційному сайті УГКЦ та паралельно на зазначених сторінках у соціальних мережах [18].

Також греко-католицькі священники, монахи та богопосвячені особи отримали дозвіл вести особисті сторінки на соціальних платформах. Це право було офіційно закріплене у серпні 2020 р. Інструкцією щодо присутності духовенства в інтернеті [19].

Аналіз контенту сторінок духовенства УГКЦ у соціальних мережах дозволяє виділити кілька тематичних напрямків: популяризація християнських цінностей; обговорення актуальних питань сьогодення; розвінчування міфів та забобонів, пов'язаних з Церквою; капеланство та служіння духівника; біблійна тематика, аналіз Святого Письма, онлайн-катехизація.

Найбільш відомими священниками-блогерами у соціальних мережах є о. Сергій Гончаров, відомий як Падре Серж. Отець веде мікроблог у Facebook (18 тис. підписників) та створює євангелізаційні пости в Instagram. Найбільше часу він приділяє своєму місійному блогу на YouTube-каналі «Падре Серж» (понад 26 тис. підписників та 449 відео), де у коротких відео порушує низку так званих «незручних» тем, про які мало або зовсім не говорять з амвону, що зробило його канал популярним серед молоді [20].

Тему євангелізації у своїх дописах порушує о. Роман Демуш — заступник голови Патріаршої комісії у справах молоді УГКЦ. Instagram-акаунт отця налічує понад 45 тис. читачів та 949 дописів, а у Facebook — понад 4 тис. друзів [21]. Отець є організатором і співорганізатором

багатьох молодіжних проєктів та ініціатив. У 2024 р. о. Роман взяв участь у молодіжному форумі «Об'єднані світлом», де представив два проєкти — «Спожити» та «ProLIS», які увійшли до збірника кращих практик молодіжної роботи в Україні [22].

Отець Іван Гнатюк на своїх сторінках у соціальних мережах розвінчує міфи та забобони. У своєму Instagram-акаунті отець написав «ламаю стереотипи про Церкву». Також він залучає підписників до спільних онлайн-ініціатив та проводить прямі ефіри, де дає відповіді на запитання вірян. Instagram-акаунт отця налічує 335 тис. читачів та 1750 дописів, у Facebook — майже 5 тис. друзів [23].

Тематику християнської духовності у контексті сучасної культури, задоволення духовних потреб військовослужбовців, інституту капеланства порушує у своїх дописах о. Андрій Зелінський. Отець є радником Глави УГКЦ зі стратегії комунікації, військовим капеланом, заступником керівника Департаменту військового капеланства Патріаршої курії УГКЦ. В департаменті о. Андрій займається низкою завдань з питань інституційного оформлення душпастирства в Збройних Силах України і забезпечення якісного рівня капеланського служіння. Отець є автором 8 книг у яких увага фокусується на важливості духовності під час війни, внутрішній боротьбі, яку проходять солдати, капелани та мирні люди в умовах війни. Його книги також містять глибокі роздуми про моральний і психологічний стан людини в екстремальних умовах. Facebook-сторінка отця налічує 25 тис. читачів [24].

Біблійна тематика здебільшого простежується в дописах відео-проповідях на ютуб-каналі о. Юрія Щурка «Жити словом» [25], владики Венедикта Алексійчука (Facebook — стежать 4,8 тис.) [26], о. Любомира Яворського (Facebook — стежить 1 333 осіб) [27]. Соціальна тематика найбільш помітна в дописах ієромонаха Юстина Бойка (Facebook — стежать 48 428 осіб) [28], о. Луки Михайловича (Facebook — стежать 21 962) [29].

Таким чином, аналіз досвіду УГКЦ у сфері цифрових технологій свідчить про значний прогрес у формуванні нових методів комунікації з вірянами. Завдяки цифровим платформам Церква здатна ефективно поширювати своє вчення, взаємодіяти з молоддю та долати географічні бар'єри. Водночас цифрова епоха ставить перед Церквою нові виклики, які потребують відповідального підходу та стратегіч-

ного планування. Інтеграція Церкви в цифровий світ є неминучою, і лише гармонійне поєднання традиційних цінностей із сучасними технологіями дозволить ефективно реалізовувати її місію у XXI ст.

Література

1. 2/3 мешканців планети онлайн. URL: <https://cases.media/article/kozhen-tretii-meshkanec-planeti-onlain-ta-reiting-oflain-krayin-sho-mi-robi-mo-v-interneti-u-2024-goci> (дата звернення: 27.01.2025).
2. Encyclical Letter of Pope Pius XI On The Motion Picture «*Vigilanti Cura*». URL: https://www.vatican.va/content/pius-xi/en/encyclicals/documents/hf_p-xi_enc_29061936_vigilanti-cura.html (дата звернення: 27.01.2025).
3. Encyclical Letter Of His Holiness Pius XII «*Miranda Prorsus*». URL: https://www.vatican.va/content/pius-xii/en/encyclicals/documents/hf_p-xii_enc_08091957_miranda-prorsus.html (дата звернення: 27.01.2025).
4. Decree On The Media Of Social Communications «*Inter Mirifica*». URL: https://www.vatican.va/archive/hist_councils/ii_vatican_council/documents/vat-ii_decree_19631204_inter-mirifica_en.html (дата звернення: 27.01.2025).
5. Pastoral Instruction «*Communio Et Progressio*». URL: https://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/pccs/documents/rc_pc_pccs_doc_23051971_communio_en.html (дата звернення: 27.01.2025).
6. Message Of The Holy Father John Paul II For The 24th World Communications Day «*The Christian Message In A Computer Culture*». URL: https://www.vatican.va/content/john-paul-ii/en/messages/communications/documents/hf_jp-ii_mes_24011990_world-communications-day.html (дата звернення: 27.01.2025).
7. «*Ethics in Advertising*». URL: https://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/pccs/documents/rc_pc_pccs_doc_20031028_foley-advertising_en.html (дата звернення: 27.01.2025).
8. Esage Of The Holy Father John Paul II For The 36th World Communications Day «*Internet: A New Forum For Proclaiming The Gospel*». URL: https://www.vatican.va/content/john-paul-ii/en/messages/communications/documents/hf_jp-ii_mes_20020122_world-communications-day.html (дата звернення: 27.01.2025).
9. *Message Of His Holiness Pope Francis For The 50th World Communications Day* «Communication and Mercy: A Fruitful Encounter» URL: https://www.vatican.va/content/francesco/en/messages/communications/documents/papa-francesco_20160124_messaggio-comunicazioni-sociali.html (дата звернення: 27.01.2025).
10. Офіційний сайт УГКЦ. URL: <http://ugcc.ua/> (дата звернення: 03.02.2025).

11. Медіаресурс УГКЦ. URL: <https://ugcc.tv/ua/about/> (дата звернення: 03.02.2025).

12. Інформаційний ресурс УГКЦ. URL: <http://www.news.ugcc.ua/> (дата звернення: 03.02.2025).

13. Офіційні документи УГКЦ. URL: <https://docs.ugcc.ua/> (дата звернення: 03.02.2025).

14. Католицький часопис «Місіонар». URL: <https://misionar.in.ua/>

15. ДивенСвіт. URL: <https://dyvensvit.org/> (дата звернення: 03.02.2025).

16. Радіо «Воскресіння. Живе радіо». URL: https://www.youtube.com/playlist?list=PLSLl8EujdU2h8PcaITkZjl5_JH3gV9HCd; https://www.facebook.com/radio.voskresinna/?locale=uk_UA (дата звернення: 03.02.2025).

17. Живе телебачення УГКЦ. URL: <https://zhyve.tv> (дата звернення: 03.02.2025).

18. Офіційна Instagram-сторінка Отця і Глави УГКЦ Блаженнішого Святослава. URL: <https://surl.li/azrjbj> (дата звернення: 28.02.2025).

19. Інструкція про присутність церковних структур, інституцій, духовенства, богопосвячених осіб КГВА УГКЦ в мережі «Інтернет». URL: <https://docs.ugcc.ua/1466/> (дата звернення: 28.02.2025).

20. YouTube-канал «Падре Серж». URL: <https://www.youtube.com/@padreserge> (дата звернення: 28.02.2025).

21. Facebook та Instagram-сторінки о. Романа Демуша. URL: <https://www.facebook.com/Rdemush> ; <https://www.instagram.com/romandemush/> (дата звернення: 28.02.2025).

22. Проекти Патріаршої комісії УГКЦ у справах молоді — «СпоЖити» та «ProЛіС». URL: <https://dyvensvit.org/top/1042729/> (дата звернення: 03.02.2025).

23. Facebook та Instagram-сторінки о. Івана Гнатюка. URL: <https://www.facebook.com/hnatiuk.ivan> ; https://www.instagram.com/hnatiuk_ivan/ (дата звернення: 03.02.2025).

24. Facebook-сторінка о. Андрія Зелінського. URL: <https://www.facebook.com/andriy.zelinskyu> (дата звернення: 03.02.2025).

25. Жити словом. URL: <https://zhyty-slovom.com/> (дата звернення: 03.02.2025).

26. Facebook-сторінка Венедикта Алексійчука. URL: https://www.facebook.com/venedykt/?locale=uk_UA (дата звернення: 03.02.2025).

27. Facebook-сторінка о. Любомира Яворського URL: https://www.facebook.com/lyubomyr.yavorskyu/?locale=uk_UA (дата звернення: 03.02.2025).

28. Facebook-сторінка Єрм. Юстина Бойко. URL: <https://www.facebook.com/justyn.studynt> (дата звернення: 03.02.2025).

29. Facebook-сторінка о. Луки Михайловича. URL: <https://www.facebook.com/luca.mykhaaylovych> (дата звернення: 03.02.2025).

Nadiia Volik

Ternopil

THE CHURCH IN THE ERA OF DIGITAL TECHNOLOGIES: THE EXPERIENCE OF THE UGCC

Abstract. *This paper analyzes the role of digital technologies in the activities of the Ukrainian Greek Catholic Church and their impact on religious communication. The official documents of the Roman Catholic Church that define the principles of media use in evangelization are analyzed. It is demonstrated that the Ukrainian Greek Catholic Church actively employs digital technologies, including social media, online broadcasting of liturgical services, clergy blogs, thematic media platforms, as well as radio and television projects. The influence of digital communication on the formation of religious identity is outlined, along with the positive and negative aspects of the Church's interaction with believers through the Internet.*

Keywords: *Papal encyclicals, Ukrainian Greek Catholic Church, digital technologies, Internet, media.*